

РЕПРОДУКТИВНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ОВЕЦЬ ТАВРІЙСЬКОГО ТИПУ АСКАНІЙСЬКОЇ ТОНКОРУННОЇ ПОРОДИ ЗАЛЕЖНО ВІД БУДОВИ ТІЛА

Репродуктивна здатність тварин, як і фізіологічні процеси, здійснюється у тісному взаємозв'язку з іншими функціями організму і залежить від генетичних факторів та може змінюватися під впливом умов зовнішнього середовища, тим самим вона напряму пов'язана з конституцією тварини. Виходячи з цього, метою наших досліджень було визначення рівня відтворювальної здатності вівцематок, які належать до різних типів будови тіла.

У процесі досліджень встановлено відмінності між окремими групами вівцематок за такими показниками, як рівень запліднюваності, ембріонального розвитку, плодючість, яловість. Зокрема, вівцематки з різним типом конституції різняться за рівнем заплідненості. При цьому, максимальним показник був у групі міцного типу — 92,3 %, мінімальним — у групі ніжного — 86,5 % (різниця з міцним становить 5,8 %). Вівцематки грубого типу займали проміжне положення — 89,7 %, поступаючись міцному типу на 2,6 %.

Відомо, що рівень яловості обернено пропорційний рівню заплідненості. Виходячи з цього найменшим показник виявився в групі міцного типу — 7,7 %, максимальним — у вівцематок ніжного — 13,5 %, з групи грубого типу повторно прийшли в охоту 10,3 % овець.

Стосовно до ембріонального розвитку ягнят, то за середніми показниками у групах тривалість суягності становить близько 151 день. Однак, аналіз термінів вагітності вівцематок окремо в кожній групі свідчить, що більш висока тривалість плононошення ягнят притаманна маткам міцного типу (до 160 днів). Найкоротший період виношування зафіксовано в групі ніжного типу (140–145 днів). Поряд з цим серед вівцематок цього типу виявлено найнижчий відсоток двієнь та трієнь — 31,2 %, тоді як у вівцематок грубого та міцного

типу кількість таких ягнят сягає 50,0–51,7 %. Різниця між вівцематками грубого з тваринами міцного і ніжного типів становить 18,8 та 20,5 % відповідно.

Кількість багатоплідних приплодів впливає на величину показника виходу ягнят на кожні 100 вівцематок, або іншими словами, рівня плодючості вівцематок. У ході досліджень встановлено, що величина цієї ознаки збільшується у напрямку від вівцематок з відхиленням у бік ніжного типу конституції (131,3 % ягнят), міцного — 147,9 % і досягає максимального значення в аналогів грубого типу будови тіла — 157,7 %.

У вівчарстві рівень плодючості визначає ступінь розвитку м'ясної продуктивності тварин та інтенсивність селекції за цією ознакою. З огляду на сказане, та з урахуванням результатів наших досліджень визначено, що вівцематкам грубого типу конституції характерна висока відтворювальна здатність та м'ясна продуктивність, що проявляється завдяки великій кількості багатоплідних приплодів. Тварини ніжного, у противагу іншим типам, мають низьку відтворювальну здатність, що зумовлено малою кількістю багатоплідних приплодів та відносно великою кількістю ялових тварин. Вівцематки міцного типу займають проміжне положення за цією ознакою між крайніми варіантами. При цьому, не зважаючи на нижчі показники плодючості, порівняно з грубим ці тварини характеризуються достатньо добрим рівнем відтворювальної здатності та м'ясної продуктивності при оптимальному співвідношенні багатоплідності до яловості.

Виходячи з отриманих даних, для підвищення відтворювальної здатності вівцематок таврійського типу асканійської тонкорунної породи селекцію бажано вести на отримання тварин модального та класу M+, що сприятиме прогресу даного генофонду.